

U.G. 5th Semester Examination - 2024

SANSKRIT

[HONOURS]

Discipline Specific Elective (DSE)

Course Code : SANH-DSE-T-1

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. यथाभिलाषं दश प्रश्नाः सुरगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेयाः।

2×10=20

- क) का नाम विगृह्यसम्भाषा?
- ख) अनुमाने विपक्षस्य एकमुदाहरणम् उपस्थापय।
- ग) न्यायशास्त्रे सिद्धान्तस्य लक्षणम् किम्?
- घ) कस्तर्कः?
- ङ) “पर्वतो वह्निमान् धूमात्” इत्यनुमाने कः पक्षः? अत्र कश्च हेतुः?
- च) न्याये छलस्य एकमुदाहरणं ददातु।
- छ) किं नाम स्वार्थानुमानम्?
- ज) तर्कसंग्रहः केन विरचितः? तर्कसंग्रहदीपिका केन रचिता?
- झ) किं नाम निगमनवाक्यम्?

[Turn Over]

- ज) का नाम वितण्डा?
- ट) का नाम आन्वीक्षिकी?
- ठ) व्याप्तेरुदाहरणमेकम् उपस्थापय।
- ड) लिंगम् कतिविधम्? तेषां नामानि लिख।
- ढ) अन्नम्भट्टमतेन अनुमितेः करणम् केन नाम्ना अभिहितम्?
- ण) को नाम न्यायाभासः?
2. यथारुचि चतुर्षु विषयेषु टीकाः रचनीयाः $5 \times 4 = 20$
 व्याप्तिः, वादमर्यादा, परिषद, छलभेदः, निर्णयः, पञ्चावयविव्यायः,
 कथाभेदः।
3. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम्। तयोरेकः अवश्यं संस्कृतेन देवनागरीलिप्या
 च लेखनीयः। $10 \times 2 = 20$
- क) वादोपायान् विशदीकुरु।
- ख) किं नामानुमानम्? अनुमानस्य भेदान् अन्नम्भट्टानुसारेण आलोचय।
- ग) अनुमाने कः सिद्धान्तः? न्यायभाष्यानुसारेण सिद्धान्तस्य भेदान्
 आलोचय।
- घ) को नाम उपाधिः? स कतिविधः? के च तेः उपाधिना सह
 तर्कस्य को भेदः?
- ङ) किं नाम निग्रहस्थानम्? तस्य भेदचतुष्टयं व्याख्यायताम्।